

řejších úvah plyne, že, když jednání obžalovaného naplňuje v objektivním směru skutkovou povahu těžšího trestného činu, nemá místa použití § 312 tr. zák. jakožto ustanovení méně trestného.

Čís. 450.

Pro posouzení, zda jde o pokus či o pouhé jednání přípravné, jest rozhodným, zda zlý úmysl pachatelův se ztělesnil v jeho zevním konání čili nic.

Zůstalo-li při pokusu, nelze přiznati polehčující okolnosti, že nepovstala škoda.

(Rozh. ze dne 21. května 1921, Kr II 309/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku expositury krajského soudu novojičínského v Mor. Ostravě ze dne 17. září 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem krádeže dle §§ 8, 171, 174 II. c), 176 II. c) tr. zák., vyhověl však odvolání státního zastupitelství co do trestu — mimo jiné z těchto

důvodů:

Ve věci samé uplatňuje stížnost důvod zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. tvrdíc, že v tomto případě nejde o pokus krádeže, nýbrž o bez-trestnou přípravnou činnost. K pokusu krádeže prý je zapotřebí, by pachatel podnikl něco za účelem skutečného odnětí cizí věci z držení poškozeného. Bednička byla prý na nádraží a stěžovatel odhodil ji tamtéž. Nádraží je prý v celém rozsahu ohraženo a mají tam přístup pouze zřízenci dráhy. Dráha jakožto právnická osoba vykonává držbu toliko svými zřízenci. Je-li nějaká věc, kterou dráha drží, ještě v ohražené místnosti, není prý ještě z držení dráhy odňata a pokus není dokonán. K tomuto stanovisku zmateční stížnosti nelze přisvědčiti. O přípravném jednání může se mluvit jen, pokud zákonem zapovězený úmysl nedošel výrazu v nějaké konkrétní činnosti (§ 11 tr. ř.); projevil-li se však úmysl, vykonati čin zákonem zakázaný již na venek činem, předsevzatým za účelem jeho uskutečnění a také objektivně ke skutečnému vykonání vedoucím, je tu již pokus. Kriterium pokusu na rozdíl od pouhého jednání přípravného nespočívá ve větším či menším přiblížení se k cíli, zákonem trestním zakázanému, ani v tom, obsahuje-li čin pachatelův více či méně podmínek pro dosažení cíle, nýbrž jen v tom, projevil-li se k dosažení trestného cíle nesoucí se úmysl pachatelův zcela zřetelně v zevním ději, pachatelem předsevzatém, ztělesnil-li se zlý úmysl pachatelův v zevním jeho konání. O tom však nemůže býti v tomto případě nejmenší pochybnosti. Nalézací soud zjistil, že obžalovaný otevřel vagon na koleji stojící, z něho bedničku s barvami v ceně 150 K vytáhl, na rameno vzal a ku své budce odnášel a, jsa pak pronásledován, ji odhodil. Tím zahájil zajištěnou činnost, v níž úmysl, zmocniti se cizí bedničky s obsahem bez přivolení majitele, došel na venek znatelného a nepochybného výrazu a tím učinil vše, co by bylo bývalo s to, založiti skutkovou podstatu krádeže

dokonané, kdyby byl obžalovaný nebyl při tom přistihnut svědkem Ondřejem B-em. Činnost jeho vybočila proto již z období beztrestného jednání přípravného. V důsledku tohoto hlediska je okolnost, na niž klade stížnost důraz, že o pokusu krádeže nelze proto mluvit, poněvadž věc nebyla ještě odnesena z ohraženého nádraží, bez právního významu, zvláště když dle zákona ani k dokonané krádeži se nevyžaduje, by věc odstraněna byla pachatelem z místnosti dosavadního majitele, nýbrž stačí pouhé ukrytí věci na místě činu, pokud je tím jen odňata dosavadnímu majiteli možnost, s věcí dle vůle vládnouti. Odvolání státního zastupitelství vytýkající, že nalézací soud vzal neprávem jako polehčující okolnost, že žádná škoda nepovstala, je odůvodněno. Okolnost, že žádná škoda nepovstala, nelze v tomto případě pokládati za polehčující okolnost, ježto jedná se zde o pokus krádeže a zmíněná okolnost obsažena jest již ve skutkové podstatě pokusu.

Čís. 451.

Skutkové podstatě zločinu §u 68 tr. zák. odpovídá i činnost, směřující k tomu, by násilím překonán byl odpor se strany vrchnosti, proti níž útok cílí, teprve očekávaný neb i jen předvídaný.

Pod pojem »pobuřování« ve smyslu §u 72 tr. zák. spadají činnosti, jež zahrnuje návod ve smyslu §u 5 tr. zák.

(Rozh. ze dne 21. května 1921, Kr II 216/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Uherském Hradišti ze dne 9. února 1921, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem pozdvížení ve smyslu §§ 68 a 69 tr. zák.

Důvody:

Uplatňujíc důvod zmatečnosti dle §u 281 čís. 9 a) tr. ř., vychází zmateční stížnost z právního názoru, jakoby skutková podstata zločinu pozdvížení dle § 68 tr. zák. byla dána jen tehdy, směřoval-li násilný odpor proti aktivnímu vystoupení, proti nějakému opatření vrchnosti a namítá stížnost, že v tomto případě nesměřoval úmysl davu proti podobnému opatření vrchnosti, proti němuž, poněvadž ho ve skutečnosti nebylo, směřovati nemohl, nýbrž, že dav, přitáhnuv před okresní hejtmanství, doprovázel jen deputaci, vyslanou za tím účelem, by okresní hejtman zakročil v příčině propuštění vězňů, a že před budovou okresního hejtmanství setrval jen, by seznal výsledek deputace. Šlo prý tudíž jen o manifestaci, která buď postrádá povahy trestného činu vůbec nebo by snad mohla přijíti v úvahu jen s hlediska §u 3 shromažďovacího zákona. Namítka je bezpodstatná. Stížnost opouští především ve svých vývodch půdu skutkových zjištění rozsudku, dle §§ 258 a 288 čís. 3 tr. ř. pro ni i pro zrušovací soud závazných, dle nichž sročené zástupy lidu přitáhly do města z okolních vesnic, by násilím vynutily na okresním hejtmanu propuštění 14 zatčených osob, tak že o pouhé manifestaci nemůže býti řeči, to tím méně, když dle rozsudkového zjištění někteří účastníci